

คำพิพากษาที่มีผลกระทบ
ต่อการทำงานของ FREIGHT FORWARDER

Thai Airfreight Forwarders Association (TAFA)

หัวข้อพิจารณา

ขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ

1. Freight Forwarder เป็นเพียงตัวแทนเจ้าของสินค้า ไม่ใช่เป็นผู้ขนส่งหรือไม่
2. กรณี Freight Forwarder ถูกฟ้องร่วมกับสายการบิน ความรับผิดชอบต่อเจ้าของสินค้าเป็นอย่างไร
3. กรณี Freight Forwarder ถูกฟ้องร่วมกับสายการบิน DMC มีผลในการพิจารณาความรับผิดชอบอย่างไร
4. Freight Forwarder ในฐานะ MTO จะไล่เบี้ยสายการบินอย่างไร

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

1. Freight Forwarder เป็นเพียงตัวแทนเจ้าของสินค้า ไม่ใช่เป็นผู้ขนส่งหรือไม่
2. Freight Forwarder จะจำกัดความรับผิดชอบได้อย่างไร

หัวข้อพิจารณา

ขนส่งทางถนนระหว่างประเทศ

1. แม้ไม่มีข้อเท็จจริงว่ารถขนส่งเกิดอุบัติเหตุ แต่ก็อาจรับผิดชอบในความเสียหายของสินค้าได้
2. บทสันนิษฐานเกี่ยวกับการรับสินค้าในสภาพดี
3. การกำหนดข้อความใดๆ ในใบรับสินค้าให้เจ้าของสินค้ามีภาระมากเกินไปกว่ากฎหมายกำหนด

คำพิพากษาฎีกาที่ 6917/2561

ข้อเท็จจริง

- ผู้ซื้อสินค้าในประเทศไทย (EX-WORK) ว่าจ้าง Freight-ปลายทาง จัดการขนส่งสินค้าจากโรงงานผู้ขาย ใน USA มาส่งมอบในประเทศไทย
- Freight-ปลายทาง ออกใบเสนอราคา (Quotation) ค่าขนส่งให้ผู้ซื้อสินค้าพิจารณา
- Freight-ปลายทาง จึงติดต่อ Freight-ต้นทาง ซึ่งเป็นพันธมิตรทางธุรกิจ ใน USA ให้ขนสินค้าจากโรงงาน ผู้ขาย พร้อมขนส่งทางอากาศ
- ช่วงการขนส่งทางอากาศ Freight-ต้นทาง ติดต่อสายการบินให้ทำการขนส่งทางอากาศจาก USA มาประเทศไทย
- Freight-ต้นทาง ออก House Air Waybill มีชื่อผู้ขายและผู้ซื้อเป็น Shipper และ Consignee ตามลำดับ
- สายการบิน ออก Master Air Waybill มีชื่อ Freight-ต้นทาง และ Freight-ปลายทาง เป็น Shipper และ Consignee ตามลำดับ

คำพิพากษาฎีกาที่ 6917/2561

ข้อเท็จจริง

- สินค้ามาถึงประเทศไทย ผู้ซื้อสินค้านี้ว่าจ้าง บริษัท A ทำการดำเนินพิธีการศุลกากรและรับสินค้าแทนตน
- Freight-ปลายทาง แจ้งให้ผู้ซื้อมารับสินค้าเมื่อสินค้ามาถึง และให้มารับ D/O
- คลังสินค้าทางอากาศออก DMC แสดงว่าสินค้าเสียหายก่อนผู้ซื้อรับสินค้า
- โจทก์เป็นผู้รับประกันภัยสินค้าของผู้ซื้อ ฟ้อง Freight-ปลายทาง Freight-ต้นทาง และสายการบิน ให้รับผิดชอบ

คำพิพากษาฎีกาที่ 6917/2561

คำฟ้องโจทก์

- Freight-ปลายทาง Freight-ต้นทาง และ สายการบิน ต้องร่วมรับผิดชอบในฐานะผู้ขนส่งสินค้าจาก USA มายังประเทศไทย
- Freight-ปลายทาง Freight-ต้นทาง และ สายการบิน ต้องร่วมรับผิดชอบในฐานะละเมิดด้วย

Freight-ปลายทาง ต่อสู้ว่า

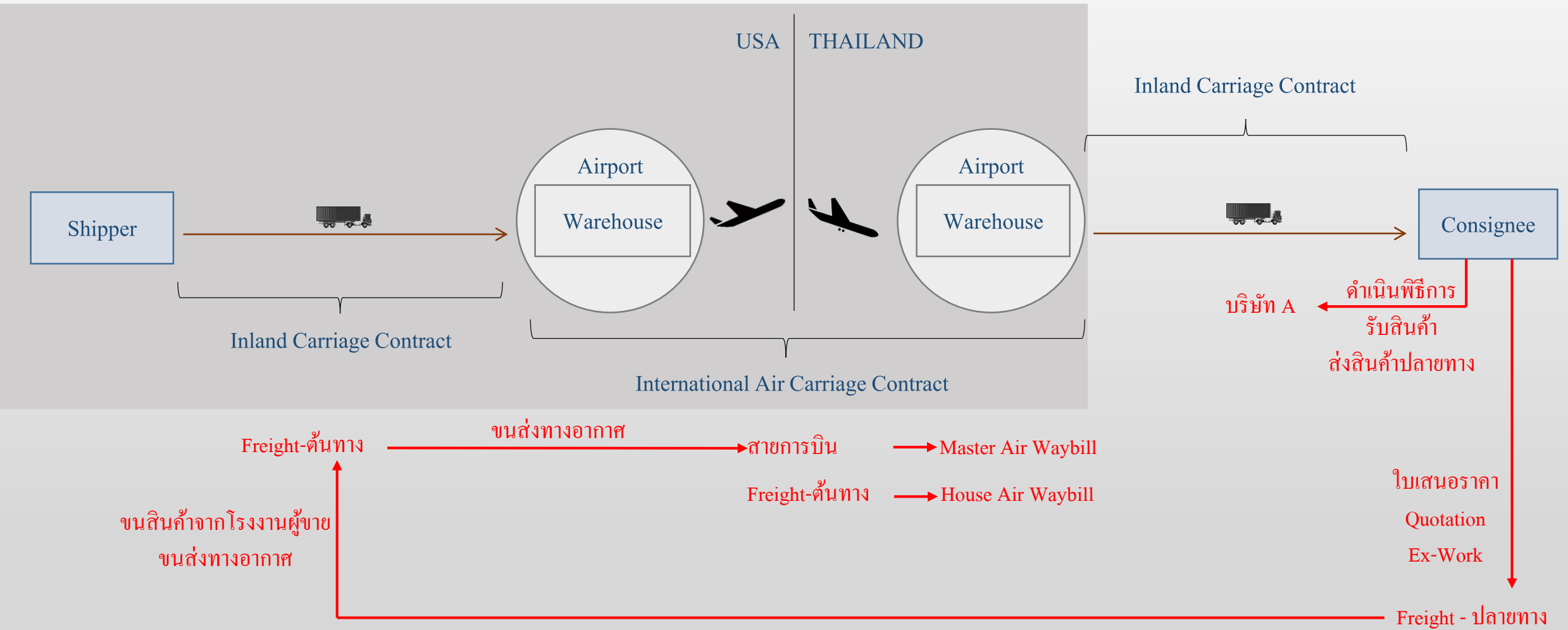
- Freight-ปลายทาง เป็นแค่ตัวแทนของผู้ซื้อ ไม่ใช่ผู้ขนส่ง จึงไม่ต้องรับผิดชอบ

Freight-ต้นทาง ขาดนัดยื่นคำให้การ ไม่ได้เข้ามาต่อสู้คดี

สายการบิน ต่อสู้ว่า

- มีข้อจำกัดของผู้ขนส่งเพียง 19 SDR ต่อกิโลกรัม

คำพิพากษาฎีกาที่ 6917/2561

คำพิพากษาฎีกาที่ 6917/2561

เหตุผลตามคำพิพากษาต่อ Freight-ปลายทาง

Freight-ปลายทาง ไม่ใช่เป็นเพียงตัวแทน แต่เป็นผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (MTO)

- Freight-ปลายทางเรียกเก็บค่าธรรมเนียมขนส่งสินค้าทางอากาศ (Air Freight) ค่าธรรมเนียมน้ำมันเชื้อเพลิง (Fuel Surcharges) ค่าธรรมเนียมความเสี่ยง (Crisis Surcharges) ค่าบริการ EXW เพื่อแลก D/O ในนามของตนเอง
- Freight-ปลายทางไม่ได้เรียกค่าบำเหน็จตัวแทน
- Freight-ปลายทางแม้ไม่ได้เป็นผู้ขนส่งสินค้าด้วยตนเอง ไม่ได้เป็นผู้ออกใบตราส่ง แต่สัญญาระหว่างผู้ซื้อกับ Freight-ปลายทาง (Quotation) เป็นสัญญาขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบได้
- Freight-ปลายทางจึงต้องรับผิดชอบในฐานะผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (MTO)

คำพิพากษาฎีกาที่ 6917/2561

เหตุผลตามคำพิพากษาต่อ Freight-ปลายทาง

Freight-ปลายทางไม่ต้องรับผิดชอบละเมิด เนื่องจากเมื่อเป็นผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (MTO) ภายใต้พระราชบัญญัติการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ พ.ศ.2548 แล้ว ความรับผิดชอบของFreight-ปลายทาง จะเป็นไปตามพระราชบัญญัติการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ พ.ศ.2548 เท่านั้น

- จำกัดความรับผิดชอบของ Freight-ปลายทาง ไว้ที่ 666.67 SDR ต่อหน่วยการขนส่ง หรือ 2 SDR ต่อกิโลกรัม

คำพิพากษาฎีกาที่ 6917/2561

เหตุผลตามคำพิพากษาต่อ Freight-ต้นทาง และสายการบิน

Freight-ต้นทาง และสายการบิน ไม่ต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกับ Freight-ปลายทาง ภายใต้พระราชบัญญัติการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ พ.ศ.2548

หากจะฟ้อง Freight-ต้นทาง และสายการบิน ต้องฟ้องฐานละเมิด แต่กรณีนี้ Freight-ต้นทาง และสายการบิน ไม่ต้องรับผิดชอบฐานละเมิด เพราะ โจทก์ไม่สามารถนำสืบได้ว่า ความเสียหายของสินค้าเกิดจากการจงใจหรือประมาทเลินเล่อของ Freight-ต้นทาง และสายการบิน ในทางละเมิดอย่างไร

- แม้มี DMC แต่ก็ไม่ได้เป็นเอกสารพิสูจน์ว่า ความเสียหายเกิดจากการจงใจหรือประมาทเลินเล่อของ Freight-ต้นทาง และสายการบิน

คำพิพากษาฎีกาที่ 6917/2561

สรุป

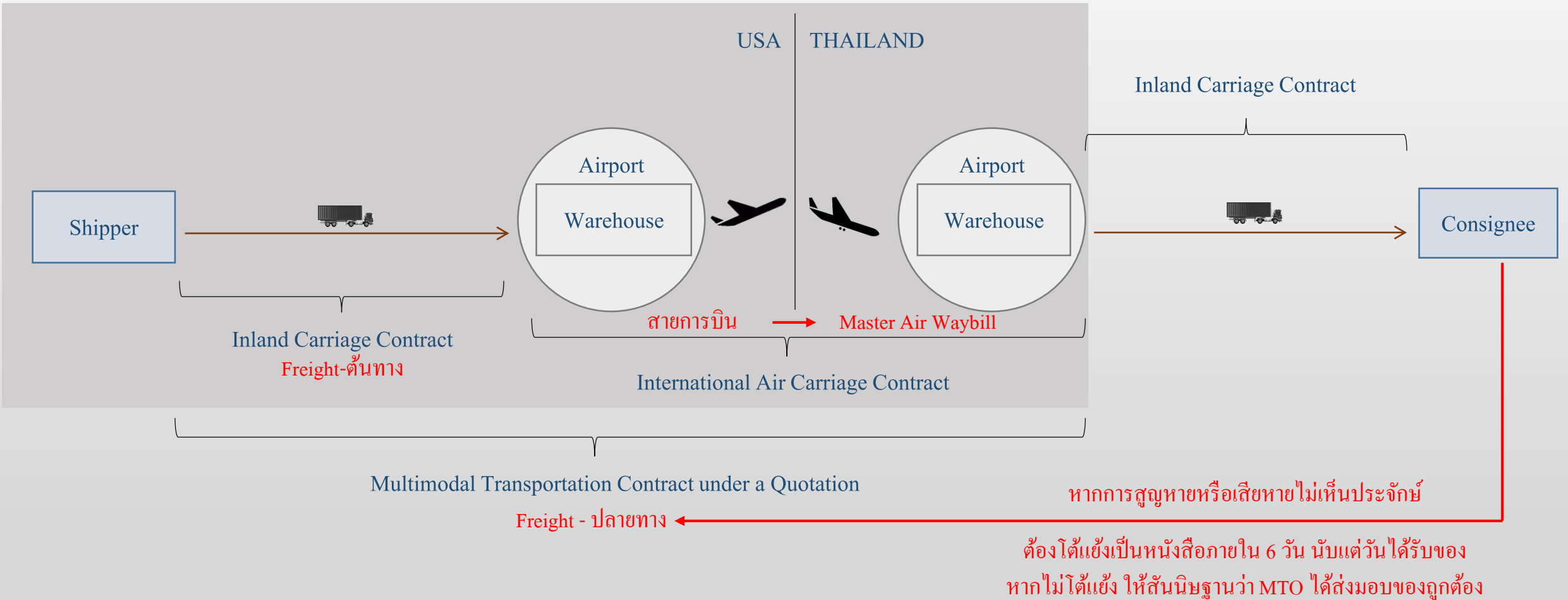
- แม้ Freight Forwarder ไม่ได้เป็นผู้ขนส่งสินค้าด้วยตนเอง ไม่ได้เป็นผู้ออกใบตราส่ง แต่ Quotation เป็นสัญญาขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบได้ และ Freight Forwarder เป็น MTO ได้
- ภายใต้การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ Freight Forwarder ในฐานะ MTO ต้องรับผิดชอบผู้เสียหาย โดยจำกัดความรับผิดได้
- บุคคลอื่นรวมถึงสายการบินที่ร่วมขนส่งในกระบวนการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ไม่ต้องร่วมรับผิดกับ Freight Forwarder ซึ่งเป็น MTO
- แต่หากจะให้บุคคลอื่นรวมถึงสายการบินรับผิดชอบร่วมด้วย ต้องพิสูจน์ว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของบุคคลนั้นๆ หรือของสายการบิน

คำพิพากษาฎีกาที่ 6917/2561

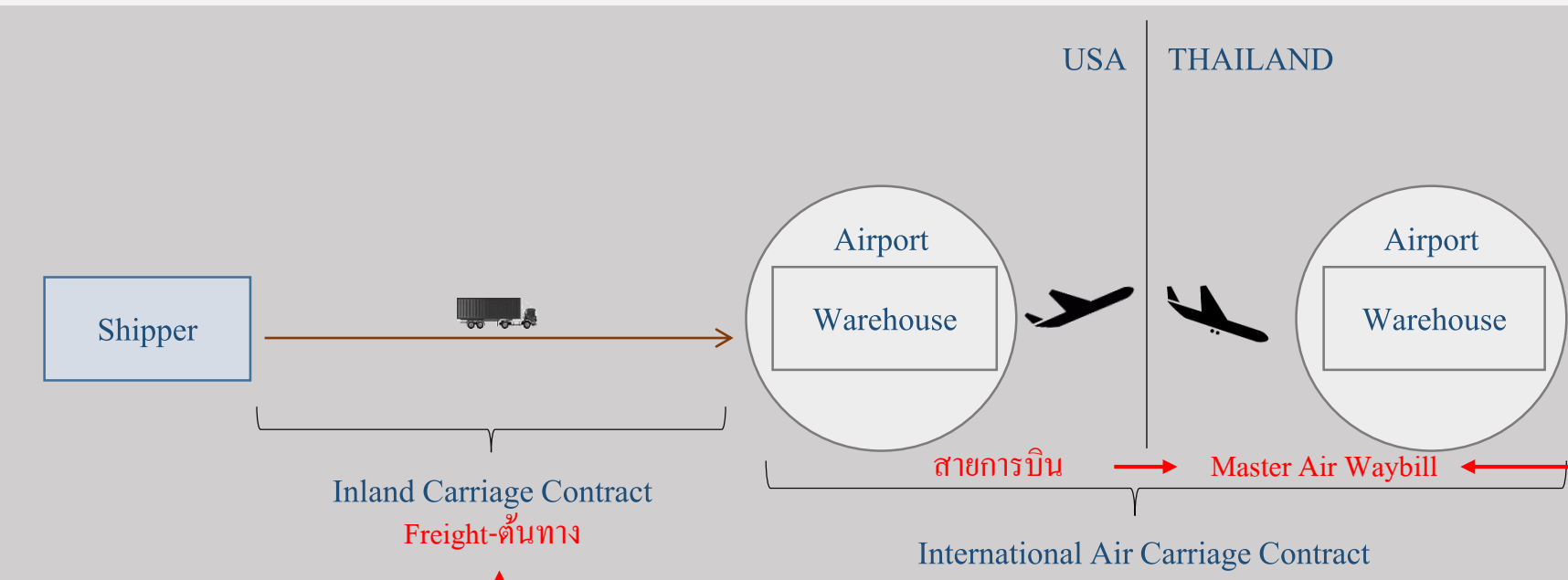
ผลกระทบ

- หน้าที่และความรับผิดชอบของ Freight Forwarder ที่ไม่ใช่เป็นแค่ตัวแทนเจ้าของสินค้า
- DMC เป็นหลักฐานว่าสินค้าเสียหายในระหว่างความดูแลของ Freight Forwarder ในฐานะ MTO ได้
- DMC ไม่เพียงพอต่อการพิสูจน์การกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของบุคคลที่ Freight Forwarder ใช้บริการ
- ความรับผิดชอบระหว่างกันของ Freight Forwarder กับบุคคลที่ตนใช้บริการ
- เมื่อไม่ใช่ลูกหนี้ร่วม จึงต้องพิจารณาไล่เบี้ยตามสัญญาที่ Freight Forwarder มีกับบุคคลที่ตนใช้บริการ

คำพิพากษาฎีกาที่ 6917/2561

คำพิพากษาฎีกาที่ 6917/2561

เจ้าของสินค้าไม่แจ้งความเสียหายต่อ Freight Forwarder ในฐานะ MTO ส่งผลเพียงเจ้าของสินค้ามีหน้าที่พิสูจน์ว่า สินค้าเสียหายในระหว่างความดูแลของ Freight Forwarder

เมื่อ Freight Forwarder ในฐานะ Consignee ไปได้เบี่ยงสายการบินตาม Master Air Waybill จึงไม่ได้มีการทักท้วงเป็นหนังสือภายใน 14 วัน ทำให้สันติพิพ้องคดีสายการบินผู้เป็นผู้ขนส่งทางอากาศ

ในกรณีที่มีความเสียหายแก่ของ ผู้มีสิทธิรับของต้องทักท้วงเป็นหนังสือภายใน 14 วัน นับแต่วันที่ได้รับมอบของ มิฉะนั้น จะฟ้องผู้ขนส่งมิได้

ตัวการ-ตัวแทน   Freight - ปลายทาง   Consignee

คำพิพากษาศาลทรัพย์สินฯ เลขคดีแดงที่ กก.227/2561

ข้อเท็จจริง

- ผู้ซื้อสินค้าในประเทศไทย (FOB) ว่าจ้าง บริษัท A ให้จัดหาผู้ขนส่งสินค้าจากท่าอากาศยานเชียงใหม่ มาส่งที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
- บริษัท A จึงว่าจ้าง Freight-ปลายทาง ให้ทำการขนส่งสินค้าทางอากาศ โดย Freight-ปลายทาง เก็บค่าธรรมเนียม
- Freight-ปลายทาง มอบหมายให้ Freight-ต้นทาง ทำการขนส่งสินค้าทางอากาศ โดยการขนส่งทางอากาศ Freight-ต้นทาง ติดต่อสายการบินให้ทำการขนส่ง
- Freight-ต้นทาง ออก House Air Waybill มีชื่อผู้ขายและผู้ซื้อเป็น Shipper และ Consignee ตามลำดับ
- สายการบิน ออก Master Air Waybill มีชื่อ Freight-ต้นทาง และ Freight-ปลายทาง เป็น Shipper และ Consignee ตามลำดับ
- โจทก์เป็นผู้รับประกันภัยสินค้าของผู้ซื้อ ฟ้อง Freight-ปลายทาง Freight-ต้นทาง และสายการบิน ให้รับผิดชอบ

คำพิพากษาศาลทรัพย์สินฯ เลขคดีแดงที่ กก.227/2561

คำฟ้องโจทก์

- Freight-ปลายทาง Freight-ต้นทาง และสายการบิน ต้องร่วมรับผิดชอบในฐานะผู้ขนส่งสินค้าจากท่าอากาศยานเชียงใหม่มายังท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

Freight-ปลายทาง ต่อสู้ว่า

- Freight-ปลายทาง เป็นแค่ผู้ประสานงานขนส่ง ไม่ได้ทำสัญญาขนส่งกับผู้ซื้อ ไม่ใช่ผู้ขนส่ง จึงไม่ต้องรับผิดชอบ

Freight-ต้นทาง ขาดนัดยื่นคำให้การ ไม่ได้เข้ามาต่อสู้คดี

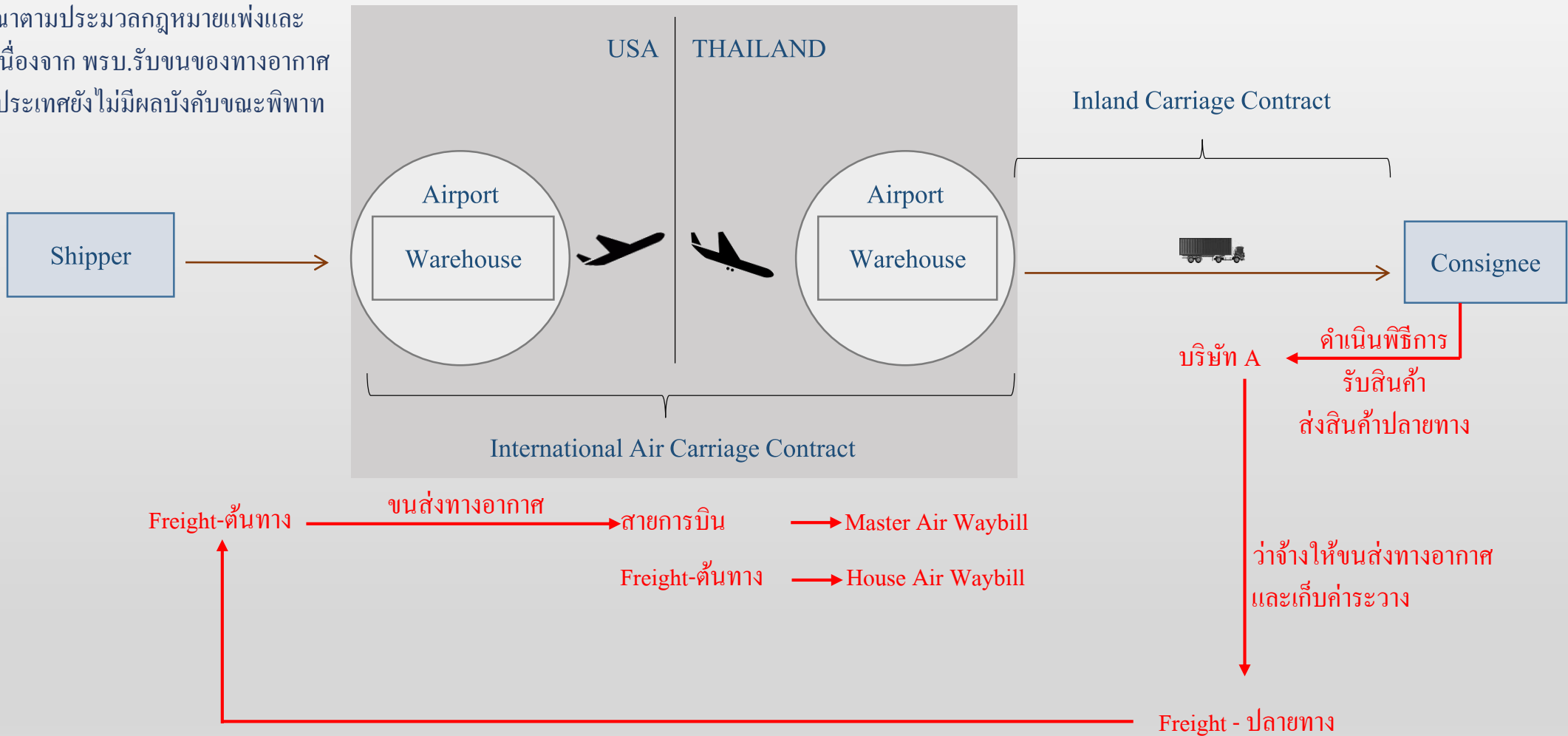
สายการบิน ต่อสู้ว่า

- ความเสียหายไม่ได้เกิดขึ้นระหว่างการขนส่งทางอากาศ

คำพิพากษาศาลทรัพย์สินฯ เลขคดีแดงที่ กก.227/2561

พิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เนื่องจาก พรบ.รับขนของทางอากาศระหว่างประเทศยังไม่มีผลบังคับขณะพิพาท

คำพิพากษาศาลทรัพย์สินฯ เลขคดีแดงที่ กก.227/2561

เหตุผลตามคำพิพากษาต่อ Freight-ปลายทาง

Freight-ปลายทาง ไม่ใช่เป็นเพียงผู้ประสานงานขนส่ง แต่เป็นคู่สัญญาขนส่งกับผู้ซื้อ

- Freight-ปลายทางเรียกเก็บค่าระวางขนส่งสินค้าทางอากาศ และเป็นผู้ออกใบแจ้งหนี้
- Freight-ปลายทางไม่ได้พิสูจน์ว่าตนเป็นเพียงตัวแทน โดยไม่ได้รับค่าตอบแทนจากค่าระวาง
- Freight-ปลายทางจึงต้องร่วมรับผิดชอบกับ Freight-ต้นทาง และ สายการบิน ซึ่งเป็นผู้ขนส่งอื่นที่ตนมอบหมาย

เหตุผลตามคำพิพากษาต่อ Freight-ต้นทาง และสายการบิน

Freight-ต้นทาง ร่วมรับผิดชอบกับ Freight-ปลายทาง ในฐานะผู้ขนส่งที่ทำสัญญากับผู้ขาย และ สายการบิน ร่วมรับผิดชอบกับ Freight-ปลายทาง ในฐานะผู้ขนส่งทอดอื่นแม้ไม่มีสัญญาโดยตรงกับผู้ขายและผู้ซื้อ

คำพิพากษาศาลทรัพย์สินฯ เลขคดีแดงที่ กก.227/2561

สรุป

- พิจารณาภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แม้ Freight Forwarder ไม่ได้เป็นผู้ขนส่งสินค้าด้วยตนเอง ไม่ได้เป็นผู้ออกใบตราส่ง แต่เป็นผู้เก็บค่าระวางโดยไม่ได้พิสูจน์ว่าตนไม่ได้รับค่าตอบแทนจากค่าระวาง ก็ถือเป็นผู้ขนส่งที่เข้าทำสัญญาขนส่งได้

ผลกระทบ

- หน้าที่และความรับผิดชอบของ Freight Forwarder ภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ไม่ใช่เป็นแค่ตัวแทนเจ้าของสินค้า
- จัดทำข้อยกเว้นความรับผิด และข้อจำกัดความรับผิดไว้ในสัญญา หรือเอกสารใดๆ ที่เสนอบริการการขนส่ง

คำพิพากษาศาลทรัพย์สินฯ เลขคดีแดงที่ กก.126/2561

ข้อเท็จจริง

- ผู้ซื้อสินค้าในประเทศไทย (EX-WORK) ว่าจ้าง บริษัท A ขนส่งสินค้าจากโรงงานของผู้ขายในประเทศมาเลเซีย มาส่งที่ประเทศไทย โดยขนส่งทางถนน และ บริษัท A ออกใบตราส่งให้แก่ผู้ซื้อ
- บริษัท A จึงว่าจ้าง บริษัท B ให้ทำการขนส่งสินค้าทางถนนช่วงจากโรงงานของผู้ขายในประเทศมาเลเซียมายังชายแดนประเทศไทย
- บริษัท A จ้าง บริษัท C ให้ทำการขนส่งสินค้าทางถนนช่วงจากด่านนอกประเทศไทย ข้ามแดนมายังประเทศไทย ไปถึงสถานที่ส่งสินค้าในประเทศ
- บริษัท B รับมอบสินค้าบรรจุในลังไม้จากผู้ขาย ณ โรงงาน โดยไม่ได้บันทึกหมายเหตุใดๆ เกี่ยวกับความเสียหายของสินค้า มาเก็บไว้ ณ โกดังของบริษัท B ใกล้ชายแดนไทย
- บริษัท C รับสินค้า ณ โกดังของบริษัท B แล้วนำสินค้าบรรจุในลังไม้บรรจุเข้าสู่ผู้ซื้อแล้วลากด้วยหัวลาก มาส่งมอบยังสถานที่ส่งสินค้าในประเทศ

คำพิพากษาศาลทรัพย์สินฯ เลขคดีแดงที่ กก.126/2561

ข้อเท็จจริง

- บริษัท C ส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ โดยไม่มีการระบุในใบส่งของว่าสินค้าเสียหาย เพียงแต่ระบุว่ารอการตรวจสอบ
- โจทก์เป็นผู้รับประกันภัยสินค้าของผู้ซื้อ ฟ้อง บริษัท A บริษัท B และบริษัท C ให้รับผิดชอบ

คำพิพากษาศาลทรัพย์สินฯ เลขคดีแดงที่ กก.126/2561

คำฟ้องโจทก์

- บริษัท A บริษัท B และ บริษัท C ต้องร่วมรับผิดชอบในฐานะผู้ขนส่งสินค้าทางถนนระหว่างประเทศ

บริษัท A ต่อสู้ว่า

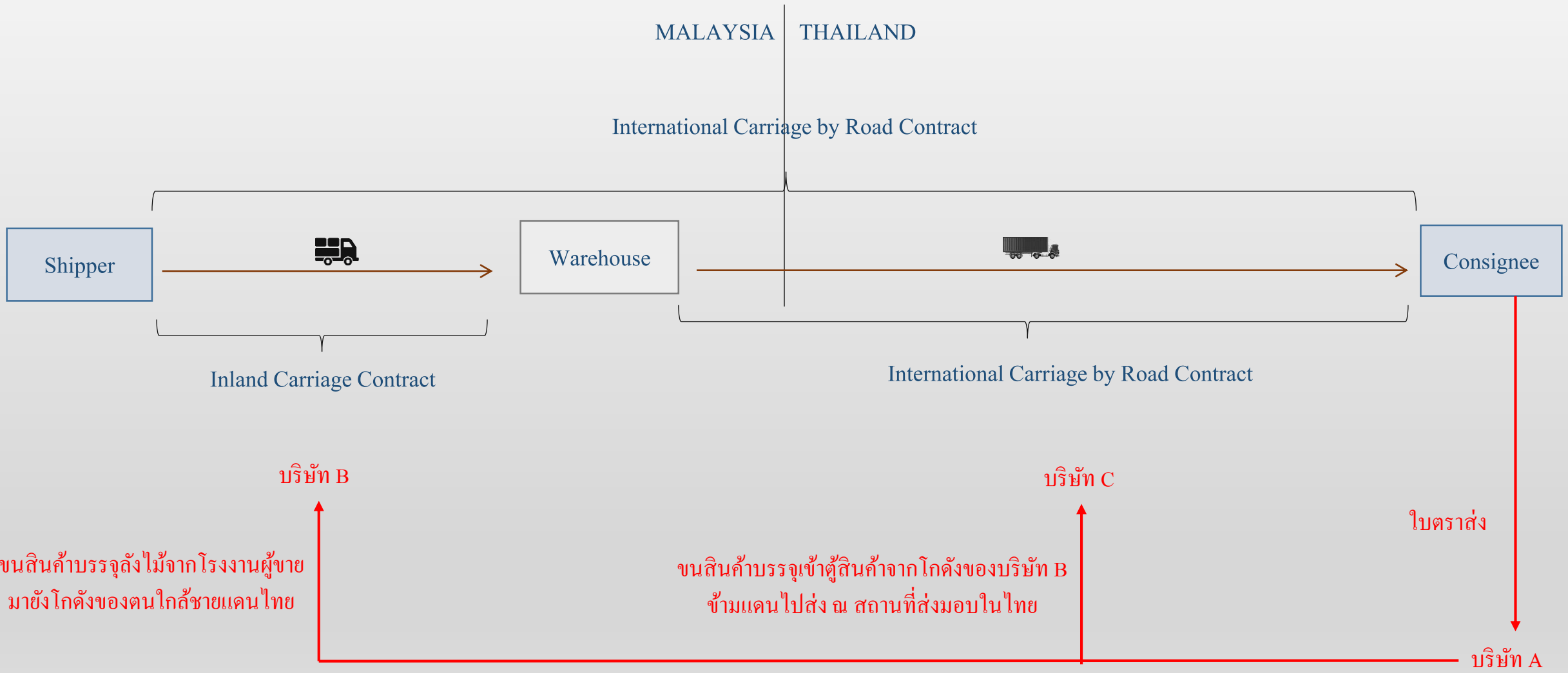
- สินค้าไม่ได้เสียหายในระหว่างการขนส่ง
- มีข้อจำกัดความรับผิดชอบตาม พรบ.การรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ

บริษัท B โจทก์ทิ้งฟ้องในส่วนบริษัท B

บริษัท C ต่อสู้ว่า

- ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำสินค้าบรรจุเข้าสู่
- มีข้อจำกัดความรับผิดชอบตาม พรบ.การรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ

คำพิพากษาศาลทฤษฎีสินฯ เลขคดีแดงที่ กก.126/2561

คำพิพากษาศาลทรัพย์สินฯ เลขคดีแดงที่ กก.126/2561

เหตุผลตามคำพิพากษาต่อ Freight-ปลายทาง

บริษัท A และ บริษัท C ร่วมกันรับผิดชอบ โจทก์

- เชื่อว่าความเสียหายเกิดขึ้นขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งในระหว่างการขนส่ง
- จำกัดความรับผิดชอบได้ 8.33 SDR ต่อกิโลกรัม

ความเห็นเพิ่มเติม

- ประเด็น บริษัท B รับมอบสินค้าบรรจุในลังไม้จากผู้ขาย ณ โรงงาน โดยไม่ได้บันทึกหมายเหตุใดๆ เกี่ยวกับความเสียหายของสินค้า
- ประเด็น บริษัท C ส่งมอบสินค้าให้แก่ ผู้ซื้อ โดยไม่มีการระบุในใบส่งของว่าสินค้าเสียหาย เพียงแต่ระบุว่ารอกการตรวจสอบ

คำพิพากษาศาลทรัพย์สินฯ เลขคดีแดงที่ กก.126/2561

ความเห็นเพิ่มเติม

- ประเด็นบริษัท A และบริษัท C สู้ว่าไม่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นระหว่างการขนส่ง
- ประเด็นบริษัท C ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำสินค้าบรรจุเข้าตู้
- ประเด็นบริษัท C สู้ว่าในใบรับสินค้าโดยผู้ซื้อมีข้อความระบุว่า ถ้าสินค้าเสียหายต้องแจ้งพนักงานขับรถ โดยทันทีในวันรับสินค้า มิฉะนั้น บริษัท C จะพ้นความรับผิดชอบ

คำพิพากษาศาลทรัพย์สินฯ เลขคดีแดงที่ กก.126/2561

ผลกระทบ

- ความรับผิดชอบร่วมกันของผู้ร่วมขนส่งทางถนนระหว่างประเทศ
- ตรวจสอบสินค้าระหว่างผู้ขนส่งก่อนการรับมอบระหว่างกัน
- ข้อความที่เป็นภาระต่อเจ้าของสินค้ามากกว่าที่กฎหมายกำหนด

Q & A